

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1626

§. 2.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45802](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45802)

lami, & in locis humentibus: requiescit enim in animabus deliciosis, & sensibus delitijs deditis: quas umbris tegit virtutum simulatorum; eas que spoliis vero lumine, quo fuissent amplius manifestanda.

Ad Hæc omnia incommoda præuenienda, nullum aliud medium sapiens efficacius adinuenit, quam associari sibi diuinam sapientiam, & non quam à latere suo repellere veram prudentiam, *g sed sapientia dicere: mea es: & prudentiam vocare amicam fidelissimam.* Hæc est quæ laruam repellit uet Leuiatham, ut eius fœditas appareat. Hæc Behemoth umbras illustrat quibus cautissimè fugit. Hæc viros sanctos efficit h *prudetes sicut serpentes: æque astuti sunt ad fraudes dæmonum detegendas: atque ipsi sunt ad obtrudendas, iuxta illud Dauidis: i super inimicos meos prudentem me fecisti custodiam mandata tua.* statim autem ac tales fraudes deprehendunt: eas fugiunt non passu bouino, nec saltationibus agnorum, aut ceruorum: sed celeritate plus quam auium. *k Eorum enim oculi sunt quasi columbarum super riuos aquarum,* diuinarum scilicet Scripturarum: in quibus umbras uident animarum rapacium, à quibus celerrimè fugiunt; nam in hoc genere uitorum, fugere est vincere: quod insinuauit S. Apostolus, dicens: *l fugite fornicationem.* Hæc cœlesti prudentia ostia sunt documenta illa & consilia saluberrima, quæ sancti sunt amplexi ad suam conseruandam castitatem: quæ & scripta conseruauerunt ad nostram instructionem. Quorum hic summam quandam facimus pro ijs, qui perfectiùs eam colunt, siue tæculares, siue Ecclesiastici, & Religiosi: ut quisque illud sibi sumat, quod iuxta suum statum ad se spectabile

§. 2.

P R I M V M documentum est, non habitare in eadem domo cum femina, cum qua sit occasio aliquid contra honestatem admittendi, quocumque existente titulo ex prætextu ex quatuor prædictis. Memento (ait Hieronymus) quòd vna femina ex paradiso expulerit eum, quem Deus in ipso collocauerat: quare meritò timeas: si tali sociæ incautè cohabitares, ne tibi sit occasio discedendi ex paradiso Religionis, & ipsius Ecclesiæ ac proinde gloriæ paradisi amittendi. Quamobrè se uero sancti Gregorij Papa decretò prohibitum est Sacerdotibus, cum feminis habitare, nisi cum ijs, quas antiqui Nicæni concilij Canones permittunt: quales sunt mater, amita, germana soror. cum quibus nec malæ suspiciones, nec temptationum pericula esse possunt. Melius tamen, inquit, facient, si etiam à raliore se cohabitatione contineant. Nam legitur, quod beatus Augustinus nec cum sorore habitare consensit, dicens: quæ cum sorore mea sunt, sorores meæ non sunt. Docti ergo uiri cautela, magna nobis debet esse instructio. Nam incauta præsumptionis est, quod fortis pauet, minus validum non timere. Sapienter enim illicita superat, qui didicerit etiam non uti concessis. Et de

quodam

g Pro. 7. 4.
Diuina sapientia medium contra has laruas.

h Mar. 10. 16
i Ps. 118. 94

k Can. 5. 12

Hoc vitium fugere vincere est.

l 1. Cor. 6. 18

1.
Non cohabitandum femina.
In Reg. c. de Castitate.

c. oportet. d. 81.

S. Greg prohibuit cleris cohabitationem seminarum.

Lib. 7. ep. 39

Refertur c. Legitur. d. 82.

82.

quod a alio sancto viro scribitur, quod a proprijs fororibus cibum per quamdam tota accipiens; dicitur foret: quod quemadmodum id facere poterat, illas no videns: ita se libentius habitum, si neq; audiret. Et conciliu Moguntinum idem consilium amplectitur, & approbat; qui inquit, instigante Diabolo, & in illis scelus perpetratum reperitur; aut etiā in pedissequis earundē. Quis tutus erit, qui attendet, filias Loth proprium in parentem inebriasse, ut cū ipsis dormiret: sub eo p̄textu, quod nullus virorum remansisset in terra, postquā Sodoma, Gomorra, & vniversa terra regionis illius subuersa fuerat, ac propterea nullum superesse mediū, ad generis humani propagationē, nisi ut proprius patens ebrius cum ipsis dormiret? n̄ Thamar nurus Iudæ socerū suam decept. ut secum coiret: Ammon decept, & n̄ vi oppressit sororem suam Thamar. o Filii Heli Summi Sacerdotis, etiam si & ipsi Sacerdotes essent, dormiebant cum pauperculis mulieribus, quæ ex deuotione obseruabant ad ostium tabernaculi. Deniq; quemadmodū non est tutum in eadē spelunca cum scorpionibus & basiliscis habitare: quia vel nunc, vel postea citō aut tardē veneno suo inficiunt & occidunt prope se manentes: ita ait S. Hieronymus nō est tutū in eadē domo cum suspectis mulieribus habitare: quarū oculi sunt quasi Basilisci, qui dū vident, aut etiam videntur, occidunt: quarum labia mel distillant, aspidum veneno cōmixtum; quarum manus tanquam scorpionum sunt, qui statim atq; tangunt corpus, illud pungunt; cor verō veneno inficiūt. Quare maius prodigiū est, cum illis absq; culpa habitare: quam cū serpentibus absque læsione. Nec sufficiunt vlla sanctitatis præseruatiua, vbi cōtinua est cum illis communicatio, & familiaritas. Quemadmodum euenit cuidam sancto Episcopo, qui vocabatur Andreas, de quo sanctus Gregorius refert: quod haberet in domo sua sanctimonialem quandam fæminam, persuadens sibi, nullum imminere periculum ob diurnam, valdeq; probatam virtutis castitatem. Sed breui, imminere periculum deprehendisset eius amittendæ; nisi D e v s suā misericordia ipsū monuisset. Quod statim atque aduersit, illam ex domo sua cum reliquis dimisit: hoc suo exemplo nos monens; maioris esse prudentiæ, occasionem fugere: quā cum spē victoriæ, eam admittere. Primum enim est facile: secundum valde difficile: qui autem tantum animi & virum non habet, ut vincat quod minus est: quomodo habebit ad vincendum quod est maius? cū igitur periculum aliquod apparet, amplectendum est ipsius Saluatoris documentum dicentis: p̄ si oculus tuus, manus, aut pes scandalizat te, abscinde eum & proiice abs te: bonum enim tibi est ad vitam ingredi, absque aliquo horum quā illis retentis, mitti in ignem æternum. volens apertē dicere: si pater tuus, mater, soror, aut quævis alia persona tibi aded chara atque est lumen oculorum; aut si famulus, ancilla: amicus, aut alia persona tibi tam necessaria, atque sui

pedes

c. Inhiben
dū de coha-
bit. Cler. &
mul ierum.
m Ge. 19. 33

n Ge. 38. 10.
n 2. Reg. 13.
14.
o 1. Re 2. 22
Cum (cor-
pionibus
non est tu-
tum habi-
tari.
Oculi muli-
eri sunt
quasi basi-
lisci.

Lib. 3. Dial.
c. 7.

Prudentia
est occasio-
nem fugere.

p Mat. 19 8

pedes & manus; tibi fuerit occasione impingendi contra Castitatem. Illas aut à te remoue: præstat enim ad cælum peruenire solum, quam ad infernum descendere tam male comitatum.

2.
Nen sunt
visitanda
famina seu
specta.
Lib. 1. Offi
cio c. 20.

”

”

”

Mulierum
temporis
consumitur
in visitatio
nibus.

”

”

e Hospitali
d. 32.

”

De Consi.
Monast. c. 4.

”

Sine neces
sitate mu
eres non
sunt aduen
da

”

q Dan. 13 21

3
lo prae
xtu men
dum cum
sola femina

SECUNDVM documentum est, non visitare faminas suspectas, nec mittere, se, quo ad fieri poterit, ab iisdem visitari: (idem autem intelligitur ipsis faminis respectu virorum) nam æquè noxium est frequenter illas visitare, atque cum eisdem habitare. Hoc suadet S. Ambrosius omnibus Ecclesiasticis, & continentiae cultoribus, multis rationibus: quarum præcipua est, ne in peccata labantur; imò etiam, ne occasio præbeatur murmurum, & suspitionibus: quæ bonum ipsorum nomen deformat. O quæ inquit, non dederunt locum errori, & dederunt suspitioni! nam si alius imbecillitas huiusmodi faminis eueniat, facile suspicio cadet in eas frequenter visitantem, etiam illius culpæ innocentem. Tertio eò quòd, ut plurimum, consumatur multum temporis in huiusmodi visitationibus, quæ subtrahitur orationi, lectioni, & studijs. Cur (inquit idem sanctus) tempus quod tibi super est, non expendes in lectione & Oratione? cur non visitas Christum? cur non cum eo colloqueris? cur non ipsum audis? siquidem cum eo loqueris, cum oras: & eundem audis, cum res divinas legis. Ad hæc, non decet huiusmodi frequentiam visitationum, opinionem aliquam, & auctoritatem ex hoc tuo exemplo acquirere: ut alij in eisdem sint liberiores. Hoc confirmat S. Hieronymus, cuius sententia refertur in Decreto: hospitium tuum, inquit, aut raro, aut nunquam mulierum pedes terant: quia non potest toto corde cū Deo habitare, qui faminarum accessibus copulatur. Nunquam de mulierum formis disputes, Faminae nomen tuum nesciant. Faminae quam bene videris conuersantem, mente dilige; non corporali frequentia.

IDEM consilium præbet S. Basilius suis religiosis, & quidem adhuc alio severius. Fugienda, inquit, imprimis cum mulieribus nobis congressiones sunt, collocaionesque; neque ad eas unquam accedendum, nisi cum gravissima aliqua ad eas necessitas impellat, & aliter facere non possimus. Atque ipsa etiam ubi nos necessitas adegerit, quam ocissimè, sine morâ ipsis extricemus. Idem sæculares viri etiam senes & valdè alioquin graves facere merito debent. Et faminae valdè honestæ exemplum accipientes duobus illis senibus populi Israël iudicibus qui quòd frequentarèt domum Ioakim; ibique viderent sanctam eius uxorem q. Susannam, eius carnali amore exalterunt, & omni pudore deposito, ad turpitudinem sollicitarunt.

TERTIVM documentum est, ut nullo prætextu, & nulla occasione, illa valdè esset violenta, nec evitari posset, solus cum sola maneat; nec necesse coram testibus eam alloquatur, qui nimium ipsos videant; etiamsi verba non audiant, cum de ijs agetur, quæ occulta esse oportet. Id severissimè

serpbat

seruabat S. Augustinus, vt refert Posidonius in eius vita. Et idem S. Ambrosius suadebat, dicens in necessarijs & urgentibus fæminarum uisitacionibus semper iuniores habeant adiunctos socios seniores. Et in septima Synodo generali hoc seuerissimè cautum est omnibus Clericis: Certè, inquit, solum ad solam accedere nulla Religionis ratio permittit. Melius est enim, duos esse simul, quàm vnum. Simul enim & fidelius, & tutius res geritur. Vt enim vni, quia si ceciderit, non est qui erigat eum. Et in octaua Synodo idem est constitutum Religiosis, cum necessitas vrgeret aliquam fæminam etiã religiosam uisitare. Vult enim in eo calu colloquiũ Monachi cũ Monacha fieri præsentia Abbatis: aut alterius vetulæ monachæ, & breui ab ea discedere. Et vniuersim in omnibus Religionibus obseruantibus & Zelantibus est receptũ, vt nullus Religiosus ad domos fæminarũ eat solus. Nam (vt ait S. Thomas) religiosus solus est dæmoniũ solitariũ: eò quòd non habens custodem Angelum visibilem, qui ipsum coerceat, & retrahat ab his quæ appetit, sibi ipsi est dæmon. Nam dæmon videns solum cum sola, statim accurrat tanquam tertius ad illos sollicitandos, ac denique illos prostermit. nam seminiũ cententur, qui absque necessitate in tale periculum se conijciunt neq; arrogantes exultat exemplum Christi D. N. quòd cum muliere Samaritana solus loqueretur. Id enim fuit quasi occurfus quidam in medio campi, per quem multi transibant: & cum colloquium protraheretur, iussit ille, qui virum suum vocaret. Adeoque rarò id contingebat, vt venientes discipuli mirarentur quòd cum muliere loqueretur. Perpendite (ait S. Cyprianus) quàm procul essent Apostoli ab huiusmodi colloquijs priuatim cum fæminis habendis: cum hic mirati fuerint, Magistrum suum cum ea colloquentem. Quamuis ob reuerentiam nullus illorum nec male de eo suspicatus est; neque ab eo quæsiuit, quid cum ea loqueretur. Est autem magnum testimonium insignis cautela, quã Christus D. N. in suis actionibus se gerebat: siquidẽ ipsimet eius inimici, qui eius actiones diligenter obseruabant ac de eius cibo & potu, & conuersatione cum publicanis & peccatoribus murmurabant: nunquam tamẽ vel minimum indicium talis calumniæ. Imò S. Epiphanius aduertit: Christũ D. N. cum post resurrectionem soli Mariæ Magdalene appareret; & illa ad eius pedes se proijciens, eos vellet osculari, tunc id nõ permisit: vt ostenderet, inquit, perfectam castitatẽ & sanctimoniam, dicit Mariæ: *noli me tangere*: quamuis postea cum reliquis eius sociabus apparuit, facultatem eis fecit *accedendi, & tenendi pedes eius & ipsum adorandi*.

Ex His *quartum* sumitur documentum, nec tangendi scilicet, nec permittendi se tangi ab aliqua fæmina etiã prætextu pietatis: præcipuè si soli sint: nisi ingentis necessitatis, & certæ securitatis casus occurreret. Nam vt

cap. 16.
Vbi supra.
c. in omnib.
d. 8. c. Clerici ex Cõci.
Africano &
Clericis ex
Lucio Papa
ibidem. 18. q.
2. c. Distinctio.
Castillo lib.
3. Hist. c. 37.
Sine necessitate agens cum muliere semivirtuosus est.
q. Ioan. 4. 27
Lib. de sing. Clerico.
Heresi 26.
1 Ioan. 20. 17.
Mat. 28. 9.
4.
Non sunt attingenda mulieres & contra.

Tom. 3.

P

sanctus

Vbi supra c.
Hospitaliū
c. Pro. 6. 27.

Tactus mu-
lieris est vo-
lunt ractus
ignis.

Lib. 4. Dial.
c. 11.
Referitur c.
Presbyter
d. 32.

Vna scintilla
sufficit ad
accendendam
stuppam.

Licet corpus
quasi mor-
tuum da-
mon tamen
vixit.

S.
Vnifican-
da sunt af-
fectiones er-
ga mulieres.

sanctus Hieronymus disputat: si sanctus Apostolus dicit, *bonum est hominem mulierem non tangere*: malum igitur erit eam tangere, & ut certe periculose. Nam, vt Sapiens ait, *Sicut non potest homo abscondere ignem in sinu suo, ut stimenta illius non ardeant; aut ambulare super prunas, ut non comburantur pedes eius*: sic qui ingreditur ad mulierem proximi sui, non erit mundus, oēm tetigerit. Talis enim tactus est quasi tactus ignis, qui solet cor inflammare, & comburere. Quamobrem viri sancti in hoc erant cautissimi. Qualis fuit magister ille vir Ursinus, de quo sanctus Gregorius refert, quod summam cautela adhibuerit, ne pateretur, se ab vlla femina tangi; & cum iam esset in senectute, & femina quæ illi ministrabat, aurem suam ad ægrotantis nares applicaret, vt deprehenderet an adhuc respiraret: Sanctus vir, vires, quas potentia debilitate sua exerebat, in feruore spiritus vocem extulit, dicens: recte me mulier, adhuc igniculus viuūt: paleam tolle. Volens significare quod quemadmodum ignis stramen aut stuppam tanges, statim accenditur: ita cum femina tangitur, concupiscentiæ ignis accenditur: nec tunc solum putant sancti, sed quod ignis ob senium aut præsentem morbum valde mortificatus. Vel vna sic videm scintilla, quæ supersit, sufficit, vt stuppam accendat magnamque excitet flammam. quem admodum euenit seni cuiusdam monacho, qui transiens per quoddam monasterium, incidit in morbum: cuius autem monasterio grauis esset, contendit apud Abbatem, vt permitteretur ire ad domum piarum quarundam feminarum, quæ suam operam ad eius curationem offerrebāt. Resistenti autem Abbati ob periculum, quod eorum poterat, Monachus responderat: non esse, cur timeret; nam se iam habere corpus mortuum. Cui Abbas replicauit: corpus tuum mortuum est; sed non est mortuus diabolus tentator, qui videns te in occasione positum, ingreditur ac prosternit: sicut re ipsa euenit, & animæ suæ iacturam fecit: nisi nique vt appareat zelus Dei Domini nostri in hanc cautelam, dicam quod in vita S. Mariæ de Egnies refertur: quod colloquente ipsa cum viro quodam spirituali, ipse tetigit eius manum: ipsa autem adeo colloquio immemora non aduertebat: sed Deus D. N. defectum illum supplēuit, & audita est illi vox de cælo: *noli me tangere*. quam cum illa non intelligeret, vt pote in sermone ignara, quæsiuit ab ipso viro, quid illi sibi vellet: sed is voce intelligens, manum retraxit, factusque est cautus, ne vnquam amplius mulierem tangeret.

§. 3.

VENIAMVS ad quintum documentum, quod medicamentum habet aegritudinis radici, vigilans cura, summa diligentia, in reprimenda & mortificanda quacunque affectione in corde exurgente ad quamcuque personam, ex qua possit castitas periclitari, etiam si valde sit languens.